

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

14. december 2015

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 73 (Alm. del) af 16. november 2015 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren vurdere kvaliteten af OECD's hhv. EUROstats opgørelse af EU og OECD-landenes gini-koefficienter og redegøre for, hvorfor Finansministeriet bruger OECD's tal ved landesammenligninger?

Svar

Det kan indledningsvist konstateres, at det er vanskeligt at lave retvisende sammenligninger af indkomstulighed på tværs af lande. Både OECD og Eurostat har i en årrække offentliggjort sammenlignelige opgørelser af indkomstulighed på tværs af deres medlemslande. Begge organisationer lægger vægt på, at sammenligninger på tværs af landene skal fortolkes med forsigtighed. Det gælder også for sammenligninger baseret på Gini-koefficienten.

Der spørges konkret til en vurdering af kvaliteten af OECD's og Eurostats opgjorte Gini-koefficienter. Finansministeriet vil ikke generelt fremhæve kvaliteten af den ene opgørelse fremfor den anden. De to organisationer benytter de samme datakilder for mange lande og de forskelle, der er på opgørelserne, afspejler ofte relativt små forskelle i de metodemæssige valg, der anvendes ved beregning af Gini-koefficienterne.

Den overordnede vurdering er imidlertid, at hverken OECD's eller Eurostats Gini-koefficienter er af lige så høj kvalitet som de officielle danske opgørelser. Det skyldes fortrinsvis, at kravet om sammenlignelighed på tværs af lande betyder, at det ikke er muligt at medtage visse indkomsttyper, som ikke er tilgængelige for alle lande. For eksempel indregner hverken OECD og Eurostat renteudgifter¹ og afkast af ejerbolig i opgørelsen af den disponible indkomst. Når der ses bort fra renteudgifter i indkomstopgørelsen, opstår der et mismatch mellem indkomst og skattebetaling. Indregning af et imputeret afkast af ejerbolig er efter Finansministeriets vurdering nødvendig i en retvisende sammenligning af indkomsten for henholdsvis ejere og lejere.

For de fleste lande er det relativt små spørgeskemaundersøgelser, der ligger til grund for både OECD's og Eurostats opgørelser. Det betyder konkret, at de be-

¹ Eurostat indregner kun positiv kapitalindkomst, mens OECD indregner positiv nettokapitalindkomst.

regnede Gini-koefficienter er behæftet med betydelig stikprøveusikkerhed. Det betyder også, at der er en betydelig år-til-år variation i Gini-koefficienterne, som udelukkende skyldes stikprøveusikkerhed. Stikprøveusikkerheden gør det vanskeligt at fortolke mindre udsving i koefficienterne fra år til år, og kan blandt andet betyde, at rangordningen af landenes Gini-koefficienter ændres.

Danmarks skiller sig ud ved, at det er to forskellige datakilder, der anvendes af de to organisationer. OECD benytter samme datakilde, som anvendes til de officielle danske opgørelser, og som er baseret på en stor registerbaseret stikprøve på en tredjedel af befolkningen. Størrelsen og registerkilden betyder, at der reelt ikke er stikprøveusikkerhed forbundet med OECD's Gini-koefficienter for Danmark.

Eurostats data for Danmark er, som for de øvrige medlemslande, en frivillig spørgeskemaundersøgelse baseret på en forholdsvis lille stikprøve. I Danmark indgår ca. 5.500 ud af 13.000 udvalgte husstande (efter frafald).² Det betyder som udgangspunkt, at der er væsentlig stikprøveusikkerhed forbundet med opgørelsen. I modsætning til de fleste andre landes data opregnes den danske stikprøve med henblik på at begrænse stikprøveusikkerheden ved beregning af bl.a. Gini-koefficienten. Denne opregningsmetode er imidlertid først taget i anvendelse fra indkomståret 2009. Danmarks Statistik har beregnet, at databruddet betyder, at Gini-koefficienterne før 2009 blev undervurderet med 1,0 til 1,7 pct.point i årene umiddelbart inden databruddet.³

Databruddet i Eurostats opgørelse betyder, at stigningen i Gini-koefficienten for Danmark overvurderes med op til 1,0-1,7 pct.point afhængigt af hvilken periode, der tages udgangspunkt i. Det skal tilføjes, at Danmarks Statistik i øjeblikket er i gang med en ny metodisk revision af de danske tal i EU-SILC, der formentlig betyder, at Gini-koefficienter igen skal revideres.

Når Finansministeriet tidligere har benyttet OECD's tal ved landesammenligninger, skyldes det i høj grad ovennævnte forhold, men også det forhold, at OECD's data for indkomstforskelle for Danmark går tilbage til midten af firserne, hvorimod Eurostat først fik Danmark med i 2003.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen

² Spørgeskemaundersøgelsen kaldes Levevilkårsundersøgelsen og udføres af de nationale statistikbureauer i Danmark er det Danmarks Statistik. Det skal bemærkes, at Eurostats tal for fordelingen af de disponible indkomster er forskudt et år i forhold til OECD's (og Finansministeriets) opgørelse, hvilket reelt betyder, at fx 2010-tallene et udtryk for fordelingen af 2009-indkomsterne.

³ Se Danmarks Statistik (2013) *Om usikkerhed i EU-SILCs målinger af indkomstfordelingen*, (<https://www.dst.dk/est/arbejde-loen-og-indkomst/Eurostatulighed-pdf>)